

Leren op de universiteit ook na je afstuderen of pensioen? Het kan allemaal in Groningen. Wie al een tijdje werkt en het vakgebied wil opfrissen kan bijvoorbeeld terecht bij de **University Groningen Business School**. Wie ooit doceerde aan de RUG (of Hanze) kan er zich na pensionering aansluiten bij de **Senioren Academie Faculteit & Sociëteit**, om te midden van voormalige collega's colleges te volgen. Of zelf te geven, hetzij binnen de sociëteit, hetzij bij **Hoger Onderwijs voor Ouderen**. Twee gedreven docenten, **Thijs Broekhuizen** en **Ton Schoot Uiterkamp**, vertellen hierover.

Blijven leren,

Thijs Broekhuizen

Nog één keer terug in de collegebanken. Kijken hoe het Academiegebouw er nu bij staat, waar je ooit je bul kwam ophalen. De straat oversteken naar de Universiteitsbibliotheek. Veel van de cursisten aan de University Groningen Business School (UGBS) krijgen er een warm gevoel bij, vertelt Thijs Broekhuizen. Hij is als academisch directeur en docent verbonden aan UGBS, en ziet het vaak gebeuren. 'Dan hebben we pauze en hoor ik iemand glunderend tegen een medecursist zeggen: "Hier stond ik vroeger ook altijd."'

Update vakgebied

De cursussen en opleidingen die de UGBS aanbiedt – variërend van masterclasses die een dag duren tot executive programma's van enkele weken en tweejarige degree-programma's – zijn allemaal bedoeld voor werkende mensen die toe zijn aan een update van hun kennis. 'Ze willen graag weten wat de ontwikkelingen in hun vakgebied van de afgelopen jaren zijn. De theorie, maar dan wel toepasbaar in hun dagelijkse praktijk.' Broekhuizen geeft zelf les op het gebied van digitalisering en strategisch management, met name bij de Executive Master of Finance and Control.

Volgens Broekhuizen groeit de groep mensen met interesse in zo'n 'bijspijkertraject', of het nu kortdurend of wat intensiever is. 'Vroeger was de gedachte misschien dat je na je studie als het ware klaar was, en alleen nog leerde op de werkvloer. Nu neemt het besef toe dat ieder vakgebied in ontwikkeling is. De boeken die je van je studie had, zijn misschien wel meer dan 15 jaar oud, die stroken vaak niet meer met de praktijk.'

Carrièreswitch

Sommige cursisten zijn door hun werkgever 'gestuurd', bijvoorbeeld omdat ze vast zijn gelopen in hun huidige baan. Het volgen van een programma – colleges volgen, nieuwe vakgenoten leren kennen, meedoen aan discussies – kan dan een beslissend duwtje geven, merkt Broekhuizen. 'Soms leidt zo'n programma tot een carrièreswitch, dan ontdekt iemand dat hij of zij een heel andere kant op wil. Dat kan ook praktisch noodzakelijk zijn. We bieden een aantal programma's aan op het gebied van energietransitie. Als je in de olie werkt, kan dit het moment zijn om de overstap te maken naar waterstof, of zonnepanelen.'

Alumni zijn mondiger

Lesgeven aan deze groep vormt een mooie aanvulling op de colleges die hij als universitair hoofddocent geeft aan 'reguliere' studenten van de Faculteit Economie en Bedrijfskunde, vertelt Broekhuizen. 'Als je voor academische studenten staat, is de verhouding hiërarchisch. Je kunt meer de diepte in, maar de houding van studenten is ook wat consumptief. Alumni zijn mondiger. Je moet echt uitgerust aan de dag beginnen, anders wordt het niets: ze zijn scherp en verwachten echt iets van je.' Ook leveren alumni meer input in de colleges, zegt Broekhuizen. 'Ze brengen door hun werkervaring natuurlijk ook interessante verhalen mee. Die kan ik soms weer vertellen aan academische studenten. Je hoort weleens het verwijt dat docenten te veel in een academische ivoren toren zitten, maar mijn studenten weten dat ik door de lessen voor UGBS nog veel van de praktijk meekrijg.'

'De boeken die je van je studie had, zijn misschien wel meer dan 15 jaar oud, die stroken vaak niet meer met de praktijk'

blijven lesgeven

Ton Schoot Uiterkamp (l) en Thijs Broekhuizen (r)

‘Ze zijn behoorlijk bij de les’

Ton Schoot Uiterkamp

‘Als een jong kalf in de wei’. Zo voelde Ton Schoot Uiterkamp zich toen hij onlangs weer college gaf voor een groep ‘echte mensen’, in een echte zaal. De emeritus-hoogleraar milieukunde mag dan 77 jaar zijn, onderwijs is nog steeds zijn grote liefde. Nog iedere dag leest hij zijn vaktijdschriften, misschien wel aandachtiger dan hij vroeger deed. ‘Als je op je kont blijft zitten, gaat de zon evengoed onder, maar jij ook.’

Senioren Academie Faculteit & Sociëteit (SAS)

Die instelling kenmerkt ook de cursisten van de Senioren Academie Faculteit & Sociëteit (SAS) volgens Schoot Uiterkamp, die er sinds kort voorzitter van is. De colleges van de SAS – over allerhande onderwerpen – laagdrempelig genoeg om ze zonder voorkennis te kunnen volgen – worden bezocht door voormalig hoogleraren, onderzoekers en docenten van de RUG en de Hanzehogeschool.

Daarnaast biedt de SAS colleges aan via Hoger Onderwijs voor Ouderen (HOVO). De deelnemers zijn gepensioneerd, maar hun interesse in de wereld om hen heen is er niet minder om geworden. Sterker nog: ‘Ze zijn behoorlijk bij de les. Vaak volgen ze lessen over onderwerpen buiten hun eigen expertise, dingen waar ze vóór hun pensioen geen tijd voor hadden.’ En ze zijn kritisch. ‘Tijdens de pauze van een college voor academische studenten kan ik gerust een kwartier koffiedrinken. Dat kun je bij deze groep vergeten, die springt me op de nek. Er zijn altijd vragen of opmerkingen.’

En siliconenborsten dan?

Vandaar dat hij niet kan wachten tot alle lessen weer ‘in het echt’ kunnen plaatsvinden,

en Zoom tot het verleden behoort. ‘Lesgeven is mensen in de ogen kijken. Dan zie je de interesse opflakkeren, en je ziet of je uitleg landt. Het is een soort balsem voor de ziel. Iedere docent kan je daar verhalen over vertellen.’

Een van die verhalen van hemzelf heeft te maken met het thema lijkbezorging. Wat is daar de duurzaamste methode voor? Die vraag legde hij zijn studenten eens voor. ‘Ik schetste de verschillende mogelijkheden: cremeren, begraven, een zeemansgraf. Bij cremeren moet er soms eerst het een en ander uit het lichaam verwijderd worden, zei ik, zoals een pacemaker. Een vrouw vroeg: ‘En siliconenborsten dan?’ Ik beloofde haar dat ik het zou uitzoeken, en op de fiets terug naar huis zat ik er nóg om te grijnzen. Het antwoord had ik toen overigens al, want siliconen worden afgebroken tot SiO_2 – zand. Maar die vraag van haar – daar zou ik anders nóóit over nagedacht hebben.’

Uitbreider en diepgaander

Blijven lesgeven en blijven leren – die twee gaan hand in hand voor Schoot Uiterkamp. Hij gaat ermee door zolang het kan. Dat laatste is een disclaimer die hij graag even toelicht. ‘Mensen denken weleens dat je, als je eenmaal met pensioen bent, alle tijd van de wereld hebt. Natuurlijk is mijn agenda leger, vroeger deed ik twintig dingen en nu misschien twee, maar wát ik doe, doe ik uitbreider en diepgaander. Ik doe alleen wat ik leuk vind, en wat mijn gezondheid me toestaat. Tegen mijn academische studenten zeg ik altijd: ik heb veel verleden, jullie hebben veel toekomst. Het kan iedere dag afgelopen zijn, daar ben ik me zeer van bewust. En dat versterkt het gevoel van urgentie.’